CONTABILITATEA DATORIILOR FAȚĂ DE PERSONAL PRIVIND RETRIBUIREA MUNCII

Dumitrița DIMITRAȘ (FURDUI), studentă
CZU: 657.28:331.2
ddimitras@mail.ru,
ddimitrass@gmail.com

Topicality of the researched topic it is emphasized by the fact that in the Republic of Moldova changes in legislation related to accounting labor are frequent and quite important, because they consist in developing and improving theoretical and practical aspects of personnel pay, calculation and payment of taxes, payroll deductions. Purpose of the thesis consists in multilateral investigating and substantiating the theoretical and practical aspects of debt accounting of personnel remuneration according to the provisions and requirements of national regulations and international accounting practices, as well as legislation and regulations in force related to this accounting system, to identify existing problems and substantiating the priority directions for improving this accounting sector.

The theoretical significance of the research conducted in the thesis and the practical relevance of the conclusions and recommendations: derives from the effect of theoretical and practical recommendations for improving the accounting of debts to staff on remuneration in accordance with national legislation and international practices.

Pornim de la actualitatea temei cercetate accentuată de faptul că în RM modificările în legislație, legate de contabilitatea retribuirii muncii, sunt frecvente și destul de importante, deoarece constau în dezvoltarea și perfecționarea aspectelor teoretice și practice privind salarizarea personalului, calculul și achitarea impozitelor, reținerilor la salariu.

Scopul lucrării constă în investigarea multilaterală și fundamentarea aspectelor teoretice și aplicative ale contabilității datoriilor față de personal privind retribuirea muncii conform prevederilor și cerințelor reglementărilor naționale şi practicilor contabile internaționale, precum și actelor legislative și normative în vigoare aferente acestui sistem contabil, în vederea identificării problemelor existente și fundamentării direcțiilor prioritare de perfecționare a acestui sector de contabilitate.

Pentru a realiza și a valorifica scopul lucrării, au fost stabilite următoarele *sarcini:* examinarea definițiilor generale și carateristicilor datoriilor față de personal privind retribuirea muncii; analiza conceptelor teoretico-metodologice ce stau la baza contabilității datoriilor față de personal; prezentarea formelor și sistemelor de retribuire a muncii; examinarea şi aplicarea metodelor de calcul aL salariului de bază şi suplimentar; analiza datoriilor față de bugetul asigurărilor sociale și asigurării obligatorii de asistență medicală aferente salariului calculat și achitat; examinarea modului de întocmire și prezentare a rapoartelor privind retribuirea muncii şi altele.

Drept obiect de investigație îl constituie entitatea "Fercer-Lux" S.R.L., care activează de 20 de ani, în domeniul comerțului cu ridicata a articolelor și a materialelor de contrucție.

În baza datelor prezentate în Tabelul 1, observăm analiza mai multor factori economico-financiari, unii având o influență pozitivă, iar alții negativă asupra situatiei economice a entitatii.

Tabelul 1

Indicatorii economico-financiari
în cadrul entității „Fercer-Lux" S.R.L.

Indicatori	**Anul 2019**	**Anul 2020**	**Abaterea (+,-)**
Venitul din vânzări, mii lei	20281,06	20432,00	+150,94
Costul vânzării, mii lei	13149,45	13008,00	-141,45
Profit brut, mii lei	7131,61	7424,00	+292,39
PPI, mii lei	1739,92	2170,62	+430,70
Profit net, mii lei	1524,37	1888,92	+364,55
Randamentul MF, lei (VV/MF)	6007,81	4489,86	-1517,95

Sursa: Elaborat de autor în baza Situațiilor financiare pentru anul 2019 și pentru anul 2020.

Analizând datele din tabel privind situația economico-financiară a entității „Fercer-lux" S.R.L. în anul 2020, comparativ cu anul 2019, observăm o majorare a profitului net cu 364,55 mii lei în anul curent, ceea ce este benefic și ne indică faptul că în anul 2020 a desfășurat o activitate eficientă.

Remarcăm că asupra majorării profitului net cât și a PPI cu 430,70 mii lei, și a profitului brut cu 292,39 mii lei a avut o influență pozitivă majorarea venitului din vânzări cu 150,94 mii lei și reducerea costului vânzărilor cu 141,45 mii lei. Majorarea venitului din vânzări ne arată că entitatea a avut o înflorire economică, chiar dacă situația pandemică a impus anumite restricții ce au afectat și activitatea „Fercer-Lux" S.R.L., dar acest lucru nu a impiedicat obținerea unor rezultate îmbucurătoare în perioada curentă. Din cele prezentate în Tabel, observăm că s-a redus nesemnificativ randamentul mijloacelor fixe cu 1517,95 lei, ceea ce nu este benefic pentru entitate, dar este absolut firesc și ne arată faptul că chiar dacă s-au procurat mijloace fixe, acestea nu au adus venit entității în măsura așteptărilor. Analizând în general indicatorii din Tabel, putem spune că entitatea a înregistrat o creștere economico-financiară și a reușit să-și crească profitul în perioada curentă.

Cercetând literatura de specialitate, datoriile salariale, potrivit manualului de contabilitatea întreprinderii de Lilia Grigoroi, reprezintă salariul de bază, sporurile, adaosurile, premiile, indemnizațiile pentru incapacitatea temporară de muncă, indemnizațiile pentru concediile de odihnă și alte concedii, precum și alte recompense acordate de entitate angajaților.

Evidența angajaților se ține în baza statelor de personal, listei angajaților, tabelei de pontaj, contractului individual de muncă, listei de calcul/plată a salariului, graficului concediilor de odihnă, registrului de evidență a cererilor pentru scutiri.

Analizând structura salariului, putem observa că acesta este format din salariul de bază care, la rândul său, este format din salariul tarifar și de funcție; salariul suplimentar și alte plăți de stimulare și compensare.

Pentru evidența și generalizarea informaţiei asupra decontărilor față de personal privind retribuirea muncii este destinat contul de pasiv *531 „Datorii faţă de personal privind retribuirea muncii"*, în creditul căruia se reflectă majorarea datoriilor față de personal privind retribuirea muncii, iar în debitul acestuia diminuarea datoriilor față de personal privind retribuirea muncii. Soldul acestui cont este creditor şi

reprezintă datoriile întreprinderii față de personal privind retribuirea muncii la finele perioadei de gestiune în conformitate cu legislația în vigoare și standardele de contabilitate.

La reținerile de asigurare medicală se referă primele de asigurare obligatorie de asistență medicală ale angajaților, la cele fiscale evident că se referă impozitul pe venit și la alte rețineri se referă compensațiile pentru numite prejudicii materiale, sumele achitate în plus angajatului din greșeală, pensiile alimentare, cotizațiile sindicale de obicei în instituțiile de stat, avansul neutilizat nerestituit la timp etc.

Destul de important este de menționat faptul că începând cu anul 2021 au avut loc modificări radicale privind reținerile la salariu, cotele acestora, scutirile aferente și raportarea informațiilor.

Obligația angajatorului privind contribuțiile de asigurări sociale aferente salariului este de 24% față de 18%, reținerile angajatului privind contribuțiile individuale de asigurări sociale aferente salariului de 6% s-au trecut la angajator, iar primele de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de angajator de 4,5% s-au trecut la angajat. Scutirea personală s-a majorat de la 24.000 lei la 25.200 lei anual ș.a.

Tabelul 2

Informații privind dările de seamă
ce trebuie raportate de „Fercer-Lux” S.R.L.

Nr.crt	Denumirea raportului
1	Munca 1 (M 1) – „Câștigurile salariale”
2	LM – „Mobilitatea salariaților și locurile de muncă”
3	IPC 21 – „Darea de seamă privind reținerea impozitului pe venit, a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii calculate”
4	IRM 19 – „Informație pentru stabilirea drepturilor sociale și medicale aferente raporturilor de muncă.”
5	IALS 18 – „Nota de informare privind salariul şi alte plăţi efectuate de către angajator în folosul angajaţilor, precum şi plăţile achitate rezidenţilor din alte surse de venit decât salariul şi impozitul pe venit reţinut din aceste plăţi”
6	FORPRO – „Formarea profesională a salariaților”
7	AM – „Accidentele de muncă”
8	Munca 2 (M 2) – „Repartizarea efectivului de salariați conform mărimii salariului calculat pentru luna septembrie”

Examinările și studiile realizate asupra contabilității datoriilor față de personal privind retribuirea muncii au permis formularea unor

concluzii și recomandări aferente temei. Orice activitate și proces legat de datoriile față de personal și apariția acestora, începând cu angajarea le găsim reflectate în actele destinate conform legislației în vigoare. Contabilitatea datoriilor față de personal reprezintă un proces complex, care necesită întocmirea corectă a documentației legate de activitatea angajatului. Datoriile față de personal, adică salariile se achită prin transferul pe cardul acestora sau din casieria entității, confirmând primirea banilor prin semnarea unei liste de plată.

Cercetările efectuate ne-au permis să formulăm și o serie de **recomandări:** respectarea cerințelor legislative și normative ale reglementării naționale și orientarea spre practicile internaționale, accentul pe etică în comportamentul profesionistului contabil, precum și pe aspectele problematice ale managementului contabil în organizarea și contabilizarea operațiunilor economice, aplicarea procedeelor și metodelor corecte și eficiente la documentarea operațiilor economice asupra contabilității datoriilor față de personal privind retribuirea muncii, ceea ce nu ar atrage după sine amenzi sau penalități.

Recomandat
Cristina DOLGHII, dr., conf. univ.